

ĐỌC SÁCH

LƯỢC SỬ VÙNG ĐẤT NAM BỘ VIỆT NAM

PHAN THỊ THÙY TRÂM

Cuốn sách *Lược sử vùng đất Nam Bộ Việt Nam* do Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam biên soạn, được Nhà xuất bản Thế giới xuất bản năm 2006, là một cuốn sách trình bày tương đối đầy đủ lịch sử vùng đất Nam Bộ từ buổi sơ khai cho đến nay.

Cuốn sách gồm 4 phần, 6 mục.

Phần 1 là lời giới thiệu của Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam.

Phần 2 gồm 6 mục phân chia theo từng giai đoạn cụ thể với những tư liệu, chứng cứ cơ bản về lịch sử vùng đất Nam Bộ.

- Giai đoạn từ thế kỷ I đến thế kỷ VII: giai đoạn này các tác giả đã minh chứng sự tồn tại của vương quốc Phù Nam qua các nguồn sử liệu thư tịch cổ của Trung Quốc như: *Di vật chí*, *Ngô thư*, *Lương thư*, *Phù Nam thổ tục (Phù Nam truyện)*, *Trần thư*, *Tùy thư*, *Tân Đường thư*... Và đặc biệt đến năm 1944, cuộc khai quật ở Óc Eo (An Giang) đã tìm thấy những di chỉ đầu tiên chứng minh sự tồn tại của vương quốc Phù Nam.

- Giai đoạn từ thế kỷ VII đến thế kỷ XVI: Sau một thời kỳ phát triển rực rỡ, đế chế

Phù Nam bắt đầu quá trình tan rã vào cuối thế kỷ VI. Nhân cơ hội đó nước Chân Lạp do người Khmer xây dựng đã tấn công chiếm lấy một phần lãnh thổ của đế chế Phù Nam vào đầu thế kỷ thứ VII. Cũng trong giai đoạn này đã diễn ra khá nhiều cuộc chiến tranh giành đất Phù Nam của các nước khác như Java, Champa, Xiêm.

- Giai đoạn thế kỷ XVII đến thế kỷ XVIII: Từ đầu giai đoạn này lưu dân Việt và sau đó là người Hoa đã bắt đầu vào khai phá lập nghiệp. Từ đây, cư dân người Khmer, người Việt, người Hoa, người Chăm và một số dân tộc thiểu số khác cùng mở rộng công cuộc khẩn hoang, phát triển kinh tế. Hoạt động này được tạo điều kiện bởi chính quyền Chúa Nguyễn ngày càng tạo dựng ưu thế và từng bước xác lập chủ quyền trên vùng đất Nam Bộ.

- Giai đoạn từ năm 1802 đến năm 1954 và từ năm 1954 tới nay: Đến giữa thế kỷ thứ XVIII, toàn bộ vùng đất Nam Bộ đã thuộc chủ quyền của Chúa Nguyễn ở Đàng Trong. Khi triều Nguyễn lên ngôi vào đầu thế kỷ thứ XIX, Nam Bộ là một bộ phận của nước Đại Việt (sau đổi tên là Việt Nam) thống nhất từ Bắc đến Nam. Cuối thế kỷ XIX, Nam Bộ là vùng đất đầu tiên của Việt Nam bị thực dân Pháp xâm chiếm. Dưới thời Pháp thuộc, Nam Bộ trở thành

Phan Thị Thùy Trâm. Thạc sĩ. Trung tâm Triết học và Chính trị học Viện Khoa học Xã hội vùng Nam Bộ.

Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam. *Lược sử vùng đất Nam Bộ Việt Nam*. Nxb. Thế giới. Hà Nội. 2006.

(Xem tiếp trang 73)

(Tiếp theo trang 88)

đất thuộc địa (khác với Bắc kỳ và Trung kỳ là đất bảo hộ) nên sự phát triển kinh tế-xã hội có những nét riêng biệt. Từ năm 1945 đến 1975, Nam Bộ là địa bàn khởi đầu các cuộc chiến tranh lâu dài và ác liệt trên toàn cõi Việt Nam. Sau năm 1975, đặc biệt là sau khi đất nước bước vào thời kỳ đổi mới, Nam Bộ trở thành vùng có tốc độ tăng trưởng kinh tế nhanh nhất trong cả nước, góp phần quan trọng vào sự phát triển kinh tế-xã hội của Việt Nam ngày nay.

- Cộng đồng các cư dân trên vùng đất Nam Bộ: Đây là cộng đồng có mối quan hệ đoàn kết gắn bó, giao thoa văn hóa mật thiết giữa các dân tộc Việt, Khmer, Hoa,

Chăm và các dân tộc ít người khác, tạo nên những nét đặc trưng trong lịch sử và văn hóa Nam Bộ.

Phần 3 là lời kết, tổng luận về các giai đoạn hình thành và phát triển vùng đất Nam Bộ.

Phần 4 là phần phụ lục gồm biên niên một số sự kiện chính và một số văn bản quý.

Cuốn sách là công trình khoa học đã trình bày một cách có hệ thống lịch sử hình thành và phát triển của vùng đất Nam Bộ, cung cấp những kiến thức bổ ích cho những ai muốn hiểu biết về vùng đất này. □